

З М І С Т

4	Передмова
7	1. Візія глобального світу 2030Е
15	2. Візія України 2030Е
17	2.1 Роль і місце України на світовій мапі 2030Е
28	2.2 Архітектура влади України 2030Е
32	2.3 Економіка України 2030Е
37	2.4 Фіскальна політика 2030Е
41	3. Візія сектору оборони України 2030Е
51	4. Візія цифрової економіки України 2030Е
59	5. Візія енергетичного сектору України 2030Е
67	6. Візія сектору інфраструктури України 2030Е
75	7. Візія промислового сектору України 2030Е
83	8. Візія аграрного сектору України 2030Е
95	9. Візія сектору R&D 2030Е
103	10. Візія української системи освіти 2030Е
113	11. Візія фінансового сектору України 2030Е
121	12. Візія туристичного сектору України 2030Е
127	13. Візія системи охорони здоров'я України 2030Е
134	Автори візії України 2030Е

П Е Р Е Д М О В А

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Віктор АНДРУСІВ

*Виконавчий директор
Українського інституту майбутнього*

Анатолій АМЕЛІН

*Засновник і директор економічних програм
Українського інституту майбутнього*

Відомий письменник сучасності Юваль Ной Гарарі писав, що людина винайшла майбутнє, коли почала відкладати запаси їжі. Наразі ж ми можемо сказати, що людина винайшла майбутнє тоді, коли стала будувати плани. Що більші плани людини й що на триваліший час, то довше в неї майбутнє.

Чи мають плани нації й держави? Так, звісно. Проте горизонт цих планів суттєво відрізняється. Для Китаю планувати своє майбутнє на 30–50 років — абсолютно нормально. Не менший горизонт планування у США та ЄС, де є поширеною можливість виплати кредиту за житло протягом 40 років. В Україні планування майбутнього дуже обмежене. Держава планує в кращому разі на 5 років, і більшість цих планів не переживають зміну урядів. Пересічні ж громадяни планують ще менше: в гіршому разі на 3 роки, в кращому — щонайбільше рік.

Книжка, яку ви тримаєте в руках, є спробою винайти українське майбутнє, зазирнути далі звичного горизонту. Ми переконані, що Україна має всі шанси стати успішною країною і здивувати світ темпами свого розвитку. Зрештою, історія знає чимало прикладів, коли країни всього лише за 10 років показували разючі результати свого розвитку. Для цього нація має насамперед уявляти своє майбутнє: чого ми прагнемо? Таке майбутнє називається — «візія».

[>>> Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

Ідея цієї книжки виникла в межах роботи над Економічною стратегією України до 2030 року. Протягом двох років експерти Українського інституту майбутнього розробляли рекомендації та кроки для розвитку української економіки до 2030 року. Будь-яка стратегія починається зі створення візії — бажаного майбутнього, поля можливостей, в якому містяться наші цілі, до яких має привести виконання стратегії, і розробка візій була важливою частиною нашої праці. До роботи над візіями ми залучали провідних експертів відповідних сфер, які у форматі мозкового штурму, форсайтів і стратегічних сесій генерували ключові ідеї нашого майбутнього.

У книжці представлено візії з більшості сфер життя українців: економіка, політика, національна безпека, цифровізація, освіта, медицина тощо. Прочитавши кожну візію, у вас може виникнути відчуття фантастики, але, повірте, за всім написаним стоїть глибокий і професійний аналіз світових трендів розвитку технологій і доповідей провідних світових інституцій у цій сфері. Зрештою, якщо ви віднімете 10 років від сьогоднішнього дня, то вам здасться, що ви вже живете у фантастичному світі. Чи могли ви думати 10 років тому, що електрокари конкуруватимуть зі звичайними автомобілями, що SpaceX розробить багаторазову ракету, що буде винайдено технологію гіперлуп, зрештою, що смартфон стане невіддільною частиною нас і надаватиме нам небачений рівень свободи можливостей?

Тож ми запрошуємо вас у світ українського майбутнього. Уявімо, що сьогодні 31 грудня 2030 року, і Україна має вигляд...

Віктор АНДРУСІВ і Анатолій АМЕЛІН

ВІЗІЯ

ГЛОБАЛЬНОГО

СВІТУ

2030 Е

УКРАЇНА 2030

[Купить книгу на сайте kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

1. ВІЗІЯ ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ 2030Е

Уявімо, яким став світ 2030 року...

Отже. Сьогодні 31 грудня 2030 року. За останні 10 років життя людей дуже змінилося — від побуту та щоденних звичок до глобальних взаємовідносин.

Роль держав в економіці стала менш значущою, посилився вплив міст, транснаціональних корпорацій. Найбільші з них стали емітентами власних електронних платіжних інструментів, що їх приймають як законний засіб платежу в усьому світі. Проте регулювання їх обігу збереглося за державними інститутами.

Долар уже не є основною світовою резервною валютою. Золотовалютні резерви центробанків представлено мультивалютним кошиком, до якого входять, зокрема, електронні (цифрові) валюти.

Третина всіх розрахунків у світі здійснюється за допомогою цифрових грошей.

Цифровізація і технології «індустрії початку 20-х» допомогли подолати чергову світову фінансову кризу.

Енергія значно подешевшала завдяки проривним технологіям, енергоефективність економік зросла. Поновлювані джерела енергії (ПДЕ) забезпечують чверть усіх світових поставок енергоресурсів. Однак нафта й газ залишаються основними джерелами первинної енергії для світової економіки.

2030 року закрито майже всі вугільні електрогенерувальні станції.

Основними ресурсами в електроенергетиці є атомна енергетика, газові електро-станції та поновлювальні джерела енергії.

Із розвитком поновлюваної енергетики виникли ефективні й порівняно дешеві технології генерації та зберігання енергії.

На електромобілі їздить кожен п'ятий житель розвиненої країни, а обсяги продажів електромобілів та гібридів досягли 50%.

Існує глобальний ринок квот на викиди CO₂.

«Зелена енергетика» з тренду, що колись зароджувався, перетворилася на щось само собою зрозуміле. І це було неминуче, інакше зміни в атмосфері через викиди вуглекислого газу стали б незворотними. Людство в середині 2020-х опинилося на межі екологічних катаклізмів.

Сьогодні ж, наприклад, морські вантажні судна дедалі більше як паливо використовують скраплений природний газ, сонячну, вітрову енергію й водневе паливо, що дає змогу скорочувати шкідливі викиди.

Екологічність стала наріжним каменем, адже зміна клімату залишається головною загрозою для існування людської цивілізації.

Через міграції та нерівномірний рівень народжуваності у світі збільшилася кількість представників далекосхідної (азійської) й екваторіальної (африканської) рас. Частка населення європейських країн у загальній чисельності населення Землі скоротилася з 10% на початку 20-х до 7% у 2030 році. Європеоїдна раса рухається до того, щоб стати меншиною. Цілком імовірно, що це станеться до 2050Е.

Переживши рецесію, економіки майже всіх країн цілком змінилися. Модель організації економіки перетворилася на економіку екосистем. Відбувся так званий upgrade світової валютно-фінансової системи.

Практично всі компанії змінили свої бізнес-моделі або їхні ключові елементи — від визначення мети до організації виробничого процесу.

Компанії, які відразу зрозуміли, як важливо інвестувати у власні дослідницькі центри й лабораторії, виграли конкуренцію та завоювали лідерство у своїх галузях. Ті, хто не встиг це зробити вчасно, стали аутсайдерами, і багатьох уже немає.

Відбулося стирання кордонів між галузями. Найуспішніші корпорації працюють на стику сегментів, які ще 10 років тому важко було об'єднати в одну сферу діяльності. Наприклад, освоєння космосу та видобуток корисних копалин (на астероїдах), нейробіологія та фінанси (поведінкова економіка) тощо.

Зникли деякі класичні бізнес-моделі. Наприклад, традиційну банківську сферу витіснив фінтех. Ритейл і телекомунікації радикально перетворилися через поширення шерингової економіки (економіки спільного споживання), глобального супутникового інтернету, автоматизованого доправління, кастомізації продуктів (адаптації масового продукту до запитів конкретного споживача).

У людей, особливо молоді, трансформується звичка володіти. Навіщо витратити гроші на те, що можна взяти в оренду, користування?

Далеко не завжди доцільно купувати житло, оскільки люди повсякчас переїжджають і змінюють місце проживання, й не лише через зміну роботи чи професійної діяльності, а й просто бажаючи отримати нові емоції.

Аналогічні справи з автомобілями для їзди по місту. Послуга спільного користування автотранспортом стала доступною практично кожному жителю розвиненої країни, як і мобільний телефон 20 років тому. Люди пересуваються містом переважно на автономних автомобілях, які вони замовляють у каршеринг-сервісі. Аварій стало набагато менше, адже більшість із них ставалася через людський чинник.

За останні 12 років значно змінився ринок праці, автоматизація та штучний інтелект позбавили роботи мільйонів людей. Проте водночас виріс попит на людей з креативним, образним мисленням.

З певним лагом було створено нові сектори економіки, нові професії, які забезпечили зайнятість майже всього економічно активного населення Землі.

Автоматизація та роботизація кардинально збільшили продуктивність праці, усю рутинну роботу тепер виконують роботи. Вивільнений час люди витрачають на творчість, мистецтво, наукові відкриття, пізнання психології. Саме в цих секторах зосереджено трудові ресурси та формування доданої вартості.

Найбільший попит мають фахівці, які володіють міждисциплінарними навичками. Наприклад, програміст-маркетолог-психолог, юрист-технік-етик, біоінженер-психолог-економіст тощо.

Цінністю в сучасному світі є дані, а не продукти. Повсюдно впроваджено кіберфізичні системи, функціонують центри опрацювання даних, динамічними темпами розвиваються хмарні технології. Понад половина всіх даних зберігається в публічній хмарі. Поза сумнівом, усе це потребує підвищеної уваги до питань кібербезпеки. Компанії витрачають дедалі більше грошей на заходи боротьби з кіберзагрозами, на технології захищеного доступу: шифрування даних, технології ідентифікації тощо.

Змінилося й повсякдення людей, усі побутові процеси стали «розумнішими», економнішими з погляду витрат часу й зусиль. «Розумні» пристрої взяли на себе

ТЕХНОЛОГІЇ, ЯКІ ЗМІНЯТЬ СВІТ ДО 2030

**BIG DATA (BD)
І ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

**ІНТЕРНЕТ
РЕЧЕЙ (IOT)**

**ШТУЧНИЙ
ІНТЕЛЕКТ (AI)**

**РОБОТИЗАЦІЯ, ДРОНИ,
КІБЕРНЕТИЗАЦІЯ ЛЮДИНИ**

ЛІКАРНЯ

«Адресні» ліки, генна терапія, корегування ДНК, вирощування штучних органів, друк на 3D-принтері кісток і органів для імплантації, роботи-асистенти хірургів, роботи-діагности

ЛАБОРАТОРІЯ

Виробництво будматеріалів, біопалива нового покоління на основі генно-модифікованих бактерій, виробництво і очищення їжі і води за допомогою ГМБ

ПРОМИСЛОВОСТІЬ

Модулі і датчики для обладнання і людей; екзоскелети для вантажників, роботизація виробничого процесу

СКЛАДИ ТА ЛОГІСТИКА

Автоматизовані склади і інвентаризація, автоматизація доставки вантажів, хмарні сервіси для автоматизації логістики

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

UKRAINIAN
INSTITUTE
FOR THE FUTURE

ВІРТУАЛЬНІСТЬ (VR),
АВГУМЕНТОВАНІСТЬ (AR)

3D-ДРУК

БІОІНЖЕНЕРІЯ, ГЕННО-
МОДИФІКОВАНІ БАКТЕРІЇ

НАНОТЕХНОЛОГІЇ

БЛОКЧЕЙН

РОЗУМНИЙ БУДИНОК

Все від ключів, замків до системи охорони підключено до інтернету, весь побут підключено до інтернету – від електрочайнику до ліжка

Розумна
шкільна форма

Розумний годинник
Одяг та взуття,
надруковані на
3D-принтері

ТОРГІВЕЛЬНО- РОЗВАЖАЛЬНИЙ ЦЕНТР

Магазини з використанням VR і AR для оцінки товару: нерухомості, інтер'єру, меблів, одягу; центри онлайн-ігор з VR і AR, фудкорт з роботами-офіціантами, роботами-кухарями

ШКОЛА

Когнітивна система навчання, мобільні додатки для онлайн-навчання, навчання за допомогою онлайн-ігор, VR і AR, наприклад, візуалізація космосу, мозку або стародавніх цивілізацій

МИТНИЦЯ

Виявлення контрафактної продукції за допомогою блокчейн-системи

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>